



university of
 groningen

faculty of economics
 and business

advice/report

**Student Consultancy is brought to you by
 FEB Career Services**



Visiedocument

Toekomstkoers Zoutkamp



Kaylee Bus, s4114167
Tim Enting, s2998939
Vera Gommans, s3990257
Twan Lalkens, s33980048
Joep Martens, s3112764

GRONINGEN, 27-06-2021

Opdrachtgever:
Vereniging Dorpsbelangen Zoutkamp

Business Research & Consulting
Faculty of Economics and Business, RuG
Course Coördinator: prof. dr. J. Riezebos
Academic Guidance: Gert Haanstra & Joeri Schasfoort
Nettelbosje 2
9747 AE Groningen
tel: 050-363 5529
E-mail: careerservices.feb@rug.nl
Internet: www.rug.nl/feb-for-business

Inhoudsopgave

1. MANAGEMENTSAMENVATTING.....	4
2. INTRODUCTIE, DOEL & STRUCTUUR	6
3. ADVIESRAPPORT.....	7
3.1 ACHTERGRONDINFORMATIE & PROBLEEMDEFINITIE.....	7
3.2 PLANNING	8
3.3 ANALYSEMETHODE.....	11
3.4 RESULTATEN.....	11
3.4.1 Woningbouw.....	13
3.4.2 Toerisme.....	15
3.4.3 Leefbaarheid	17
3.4.4 Gezondheid.....	19
3.5. OVERIGE UITKOMSTEN	21
3.5.1. Ondernemersgroep.....	21
3.5.2. SWOT-Analyse	21
3.5.3. Positie binnen de gemeente	22
3.6 AANBEVELINGEN	23
3.6.1 Woningbouw.....	23
3.6.2 Toerisme.....	23
3.6.3 Leefbaarheid	24
3.6.4 Gezondheid.....	24
3.6.5 Algemene aanbeveling.....	24
3.7 CONCRETE ACTIEPUNTEN.....	25
3.8 VISIE	33
5. VERWIJZINGEN.....	34
6. VERWANTWOORDINGSVERKLARING	36
7. BIJLAGEN.....	37

**This programme is offered as a special career service
by the FEB Careers Company.
Boost your Career!**



1. Managementsamenvatting

Onlangs zijn wij, een groep studenten aan de Rijksuniversiteit Groningen, door Vereniging Dorpsbelangen Zoutkamp gevraagd om te helpen bij het opstellen van een dorpsvisie. Gedurende de eerste bijeenkomst werd duidelijk dat de vereniging niet beschikt over een recente dorpsvisie, terwijl ze deze juist hard nodig heeft na de gemeentelijke herindeling, waarin Zoutkamp onderdeel werd van de omvangrijke gemeente het Hogeland. Uiteraard is dit document niet enkel bestemd voor interactie met de gemeentelijke bestuurders, maar vooral ook voor het dorp zelf, om een beter beeld te schetsen van de wensen van de inwoners en andere belanghebbenden in en om Zoutkamp.

Op basis van de verkregen informatie vanuit de vereniging is een probleemstelling opgesteld, en daarbij zijn de volgende vier belanghebbende groepen geïdentificeerd, namelijk: Inwoners, Ondernemers, Toeristen, en Werkenden maar niet woonachtigen in Zoutkamp. Vanuit dezelfde informatie zijn ook vier relevante thema's naar voren gekomen, en deze bestaan uit: Woningbouw, Leefbaarheid, Toerisme, en Gezondheid.

De uiteindelijke enquête is met groot enthousiasme gedeeld op relevante Facebookpagina's, met als resultaat 198 bruikbare antwoorden. Ofwel, net iets minder dan 20% van de bevolking. Naast de gebruikte enquête hebben er ook nog meerdere diepte-interviews plaatsgevonden om dieper op bepaalde onderwerpen in te gaan.

Bij het thema 'woningbouw' blijkt al snel dat de inwoners en andere belanghebbenden graag meer woonfaciliteiten willen zien in Zoutkamp. Uit de enquête en interviews blijkt dat voornamelijk jongeren- en starterswoningen gewild zijn, evenals ouderen faciliteiten in de vorm van levensloopbestendige woningen. Daarnaast wordt er ook geopperd voor meer woningen aan het water en zou dit thema "een speerpunt in de dorpsvisie" moeten worden. Recentelijk zijn hier op dit thema al resultaten geboekt met de toezegging voor nieuwe woningen op het oude Heiploeg terrein.

Bij het thema 'toerisme' geven de belanghebbenden aan wel meer toerisme te willen zien in Zoutkamp en tot op heden brengt het toerisme nog weinig overlast. Het toerisme is belangrijk voor de ondernemers en het dorp, maar uit de antwoorden blijkt dat er nog niet voldoende faciliteiten zijn voor de toeristen in Zoutkamp. Zo wordt er gesteld dat er meer overnachtingsfaciliteiten moeten komen in de vorm van 'B&B's' en hotels. Ook recreatiefaciliteiten (bv. fiets-, boot-, kanoverhuur) en het gebrek aan zomerse activiteiten worden vaak genoemd. Tot slot, wordt er vanuit de ondernemers en toeristen gevraagd om een betere digitale en fysieke informatievoorziening in de vorm van een VVV-punt.

Op het thema 'leefbaarheid' geven velen aan op grote lijnen tevreden te zijn in Zoutkamp. Het grootste kritiekpunt gaat uit naar het (groen)onderhoud in en om Zoutkamp, waarbij velen klagen dat het te weinig gebeurt. Het aanpakken van dit probleem zou niet enkel de leefbaarheid verhogen, maar het kan ook een positieve invloed hebben op het toerisme. Daarnaast wordt ook de verkeersveiligheid vaak opgemerkt, waarbij voornamelijk het gebrek aan parkeermogelijkheden wordt benoemd, evenals de verkeerschaos in het centrum. Oplossing die hiervoor genoemd worden zijn onder andere het autoluw maken van het centrum, wat op haar beurt opnieuw de leefbaarheid en het toerisme positief kan beïnvloeden

Tot slot het thema 'gezondheid'. De geïnterviewden geven aan dat er onder de jongeren veel drugs wordt gebruikt en dat zowel de jongeren als de ouderen slecht te motiveren zijn om te gaan bewegen. Een jaarlijkse sportmarkt zou hier aandacht aan kunnen schenken, maar verder onderzoek is zeker nodig in dit thema. Voor verdere aanbevelingen en actiepunten kunt u hoofdstuk 3.6 raadplegen.

2. Introductie, Doel & Structuur

De Vereniging Dorpsbelangen Zoutkamp is vanuit de gemeente het Hogeland het eerste aanspreekpunt voor allerlei zaken in en rondom het dorp. De vereniging heeft als doel om de leefbaarheid binnen het dorp te bewaken en waar ze kunnen te verbeteren. De officiële doelstelling van Dorpsbelangen Zoutkamp is:

“De vereniging stelt zich ten doel de leefbaarheid in het gebied van het dorp Zoutkamp te bewaken en te bevorderen zomede de gemeenschapszin te versterken, een en ander in de meest ruime zin van het woord (Vereniging Dorpsbelangen Zoutkamp, z.d.)”.

De vereniging heeft de medewerking van studenten van de Rijksuniversiteit van Groningen gevraagd om inzicht te krijgen in wat er leeft binnen het dorp en hoe de belangrijkste stakeholders tegen bepaalde aspecten aankijken. Dit met als doel een dorpsvisie te kunnen opstellen die wordt gedragen door het dorp en de overige belanghebbenden van het dorp. Samen met Dorpsbelangen Zoutkamp wordt er een rapport opgesteld waarin een gedragen dorpsvisie wordt geformuleerd, waarmee Zoutkamp zich beter kan positioneren met een toekomstbeeld van het dorp.

In de rest van het rapport zullen we dieper ingaan op het proces; hoe we te werk zijn gegaan en van welke onderzoeksmethodes we gebruik hebben gemaakt. Daarnaast zullen we de gevonden resultaten uit de enquêtes en interviews bespreken. Als laatste zullen we ook een aanbevelingen geven aan Dorpsbelangen Zoutkamp over hoe nu verder te gaan aan de hand van concrete actiepunten.

3. Adviesrapport

3.1 Achtergrondinformatie & probleemdefinitie

Het probleem van Dorpsbelangen Zoutkamp is momenteel dat er geen gemeenschappelijke gedragen visie is door het dorp. Voorheen werd dit niet als een probleem ervaren. Echter, door de gemeentelijke herindeling is Zoutkamp nu onderdeel van de grotere gemeente het Hogeland. Door deze gemeentelijke herindeling ontstond er een behoefte om een visie te ontwikkelen. Deze visie moet de belangen van het dorp omvatten. Door middel van deze visie kan het dorp zich niet alleen beter bij de gemeente kan presenteren, maar ook ten opzichte van de andere stakeholders. Door een dorpsvisie op te stellen in samenwerking met alle stakeholders, van inwoners tot toeristen en van mensen die in Zoutkamp werken maar niet wonen tot aan ondernemers in hart en nieren, wordt de dorpsvisie veel meer gedragen en gevoeld omdat zij hieraan mee hebben geholpen. Ze hebben het idee dat ze zijn gehoord. Wanneer een dorpsvisie wordt gedragen draagt dit ook bij aan het behalen van de doelen. De stakeholders zullen gezamenlijk met meer enthousiasme werken aan de opgestelde doelen en wordt het makkelijker om het balletje te laten rollen en de doelen tot een mooie uitwerking te brengen. Daarnaast is een eventuele mooie bijkomstigheid van een goed gedragen dorpsvisie het verkrijgen van een stem aan de tafel binnen de gemeente waardoor het dorp Zoutkamp zich optimaal kan ontwikkelen. De combinatie van enthousiaste stakeholders en een stem binnen de gemeente zullen ervoor zorgen dat Zoutkamp haar doelen kan verwezenlijken. In dit geval zijn de stakeholders iedereen die op een bepaalde manier is betrokken bij het dorp Zoutkamp.

Dit heeft zich vertaald naar de volgende hoofdvraag: “Wat is de visie van de verschillende stakeholders op de onderwerpen toerisme, woningbouw, leefbaarheid en gezondheid?” en de daarbij horende deelvragen:

- 1a. Wat vinden alle stakeholders van de huidige situatie rondom **toerisme**?
- 1b. Wat is de mening van alle stakeholders binnen **toerisme** over de toekomst?
- 2a. Wat vinden alle stakeholders van de huidige situatie rondom **leefbaarheid**?
- 2b. Wat is de mening van alle stakeholders binnen **leefbaarheid** over de toekomst?
- 3a. Wat vinden alle stakeholders van de huidige situatie rondom **woningbouw**?
- 3b. Wat is de mening van alle stakeholders binnen **woningbouw** over de toekomst?
- 4a. Wat vinden alle stakeholders van de huidige situatie rondom **gezondheid**?
- 4b. Wat is de mening van alle stakeholders binnen **gezondheid** over de toekomst?

De stakeholders zijn eigenlijk iedereen die geïnteresseerd is het wel en wee van Zoutkamp. In ons onderzoek hebben wij ons gefocust op de volgende stakeholdergroepen:

1. De inwoners van Zoutkamp.
2. De ondernemers in Zoutkamp.

3. De mensen die werken in Zoutkamp, maar er niet wonen.
4. De toeristen.

3.2 Planning

Om het onderzoek gestroomlijnd te laten verlopen hebben we wekelijkse meetings gehad met onze supervisors Gert Haanstra en Joeri Schaspoort. Tijdens deze meetings bespraken we de voortgang van het project en konden we eventuele vragen en/of vastlopers vroegtijdig het hoofd bieden. Daarnaast hebben we binnen de werkgroep zelf tussendoor overleg ingepland, niet op vaste momenten maar meer wanneer we dit nodig achten. Binnen het vak Business Research & Consulting hebben we ook tweemaal gepresenteerd: op 3 mei 2021 hebben we het plan van aanpak gepresenteerd aan de klas en daarnaast op 7 juni 2021 onze eerste resultaten en eerste aanbevelingen voor Dorpsbelangen Zoutkamp.

Op 14 april 2021 vond het eerste kennismakingsgesprek met Dorpsbelangen Zoutkamp plaats. In deze meeting hebben we ons van beide kanten voorgesteld en een eerste indruk gekregen van het probleem dat Dorpsbelangen Zoutkamp ervaart. Vervolgens hebben we op 10 mei 2021 het plan van aanpak besproken. Nadat we hier akkoord op hebben gekregen zijn we verder gegaan met de uiteindelijke uitvoer van het project. Door middel van het afnemen van een enquête en een interview, waar op een later moment dieper op wordt ingegaan, hebben we inzichten gekregen in hoe de belangrijkste stakeholders over bepaalde aspecten denken. Deze voorlopige resultaten zijn op 3 juni gepresenteerd. Naar aanleiding van de feedback uit deze meeting, maar ook de schriftelijke feedback van Gert Haanstra en Joeri Schaspoort, hebben we het rapport aangepast. Op 16 juni is de uiteindelijke eindpresentatie geweest waarin wij als projectgroep de uiteindelijke resultaten en aanbevelingen hebben gepresenteerd. Tijdens deze meeting gaf Dorpsbelangen Zoutkamp aan erg tevreden te zijn met het resultaat en zijn de eerste aanbevelingen al uitgevoerd. Aan het eind hebben we nog een aantal actiepunten opgeschreven om die verder op te pakken en uit te werken in het uiteindelijke verslag.

Om de hoofd- en subvragen te kunnen beantwoorden, hebben wij gebruikt gemaakt van zowel kwantitatief als kwalitatief onderzoek in de vorm van een enquête en interviews. De enquête is opgesteld in Qualtrics en had als doel om van zo veel mogelijk stakeholders van Zoutkamp inzicht te krijgen in hoe zij tegen de vier belangrijkste pijlers: toerisme, woningbouw, leefbaarheid en gezondheid aankijken. De enquête was dan ook opgedeeld in vier delen en afhankelijk van de stakeholdergroep waarin de respondent zich bevond (inwoner van Zoutkamp, ondernemer in Zoutkamp, werkende in Zoutkamp maar niet wonend, of toerist in Zoutkamp) kreeg hij/zij de bijbehorende vragenlijst die was afgestemd op zijn/haar belangrijke aspecten.

Voorafgaand aan het onderzoek zijn wij als groep naar Zoutkamp gegaan om daar in contact te komen met de Zoutkampers en hen ons project uit te leggen. Tijdens dit eerste bezoek zijn er zo'n 100 flyers uitgedeeld met een QR-code die doorlinkte naar onze enquête en hebben we 10 posters verspreid door het dorp opgehangen (supermarkt, camping, visserijmuseum en diverse winkels). Op deze manier hebben wij onze eerste respondenten binnengehaald en daarnaast extra informatie kunnen verschaffen en enthousiasme kunnen creëren bij de mensen die we hebben gesproken. Daarnaast zijn er op 26 mei en 3 juni Facebook-berichten geplaatst op zowel op de ZoutkampHLDVG als op de pagina van Dorpsbelangen Zoutkamp met een link naar de enquête. Als laatste is er nog een slot bezoek geweest aan Zoutkamp waarbij we bij ongeveer 200 huizen hebben geflyerd. De uiteindelijke response is uitgekomen op 198 reacties, wat 172 compleet ingevulde enquêtes opleverde.

Naast de enquête hebben we ook interviews afgenomen. Tijdens deze interviews waren we in staat om dieper in te gaan op bijzonderheden die naar voren zijn gekomen uit tussentijdse evaluaties van de tot dan toe ingevulde enquêtes, en meer in te zoomen op de "waarom". In eerste instantie hebben we vier contactpersonen doorgekregen van Sietse van der Veen:

1. Esther van den Broek beheert samen met haar man de jachthaven van Zoutkamp en zit daarnaast in het bestuur van de speeltuinvereniging. Met haar hebben we voornamelijk gesproken over de onderwerpen gerelateerd aan toerisme en woningbouw.
2. Joyce Horneman is werkzaam voor Sportdorp Zoutkamp. Samen met haar hebben we gesproken over met name de fysieke gezondheid binnen Zoutkamp, toerisme en daarnaast ook over de woningbouw.
3. Alfred Buitjes is werkzaam in de visserij, zelfstandig, en daarnaast voorzitter van de voetbalvereniging. Samen met Alfred hebben we gesproken over het werkklimaat binnen Zoutkamp, gezondheid en woningbouw.
4. Marga Hummel is bestuurslid van de Handelsvereniging en geeft aan daarnaast ook actief te zijn in het verenigingsleven. Daarnaast heeft zij samen met haar man, Eise-Jan Oostindien, een eigen hoveniersbedrijf. We hebben de onderwerpen woningbouw, ondernemerschap en daarnaast ook de positie binnen de gemeente met haar besproken.

Vervolgens hebben we gebruik gemaakt van de zogenaamde sneeuwbalmethode: na elk interview hebben we doorgevraagd of zij eventueel nog namen wisten van personen die interessant waren om te interviewen. Via bovenstaande respondenten hebben we de volgende personen ook nog geïnterviewd:

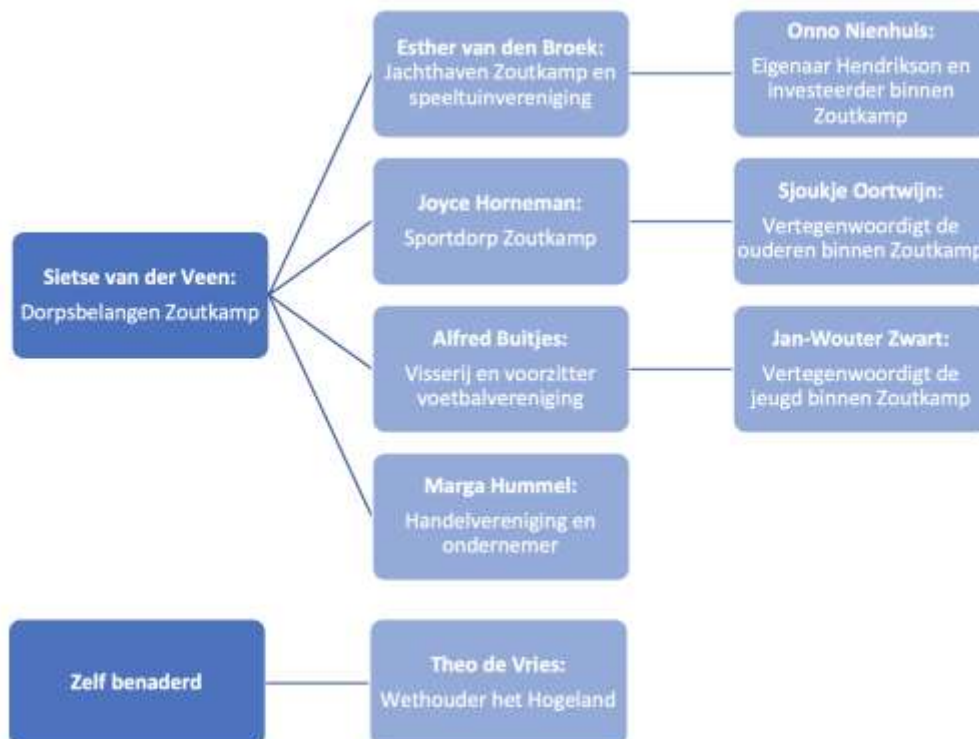
1. Onno Nienhuis is eigenaar van Hendrickson Shrimping B.V. Hij is ook investeerder binnen Zoutkamp en wil graag iets terugdoen voor het dorp. We hebben tijdens het gesprek met name gepraat over de onderwerpen woningbouw, leefbaarheid en toerisme.
2. Jan-Wouter Zwart is kantinebeheerder bij de lokale voetbalvereniging de Zeester. Daarnaast zit hij bij de toneelvereniging en is hij onderdeel van de organisatie van de jaarlijkse

Sinterklaasintocht in Zoutkamp. Tijdens het gesprek kwamen met name de onderwerpen woningbouw, leefbaarheid, toerisme en gezondheid aan bod. Deze onderwerpen werden met name behandeld vanuit het perspectief van de jongeren in Zoutkamp.

3. Sjoukje Oortwijn is actief in verschillende verenigingen in Zoutkamp. Sjoukje is penningmeester van de Begrafenisvereniging en de vereniging Welzijn Ouderen. Zij is daarnaast ook nog voorzitter van het Ontmoetingspunt, een organisatie die zich inzet voor het bevorderen van sociaal contact, met de focus op ouderen maar voor iedereen toegankelijk. In het gesprek is er gesproken over alle pijlers van het onderzoek vanuit het perspectief van de senioren in Zoutkamp.

Op eigen initiatief hebben we nog contact opgenomen met Theo de Vries, wethouder van gemeente het Hogeland. Tijdens het gesprek hebben we met name gepraat over de rol van de gemeente, maar zijn we ook specifiek ingegaan op de onderwerpen toerisme, leefbaarheid en woningbouw.

Na de afgenomen interviews hebben wij een korte samenvatting van dit interview opgestuurd naar de geïnterviewde om op die manier zeker te zijn van dat we de informatie op de juiste manier hebben waargenomen. Nadat zij akkoord hebben gegeven op de juistheid van de informatie, hebben wij hun verstrekte inzichten weer kunnen verwerken in dit document.



Figuur 1. Interviewboom.

3.3 Analysemethode

In eerste instantie zijn wij begonnen met het verzamelen van zoveel mogelijk ingevulde enquêtes. Vervolgens hebben wij met de eerste resultaten alvast voorzichtig wat kleine analyses gedaan om wat eerste interessante inzichten te krijgen. Deze inzichten hebben wij vervolgens weer gebruikt in de interviews om over door te vragen. Uit de enquête bleek onder andere al vrij snel dat woningbouw een *hot topic* was. Tijdens de interviews hebben wij hierover kunnen doorvragen en heel veel extra informatie weten te krijgen.

Wat betreft het analyseren van de interviews, hebben we naderhand een samenvatting geschreven die we ook ter goedkeuring naar de geïnterviewden hebben opgestuurd. Deze samenvatting hebben we opgedeeld per besproken onderwerp waardoor het naderhand makkelijk was om te zien wat de respondenten te zeggen hadden per onderwerp.

Voor de analyse van de enquête hebben we voor de gesloten antwoorden gebruik gemaakt van het statistische programma SPSS. Binnen SPSS hebben we de volgende analyses gebruikt: beschrijvende statische gegevens, voornamelijk het gemiddelde (=Mean, M). Verder hebben we T-testen uitgevoerd, deze vergelijkt twee groepen met elkaar, in deze enquête is dit alleen gebruikt om te kijken of er een significant verschil was tussen mannen en vrouwen. Om te vergelijken binnen de andere groepen (werkstatus, leeftijd, opleiding) hebben we gebruik gemaakt van een ANOVA-analyse. Deze techniek maakt het mogelijk om te kijken of er een significant verschil is tussen meer dan twee groepen. In het volgende hoofdstuk wordt meer uitgelegd over de statistische termen.

3.4 Resultaten

Onderstaand worden alle resultaten van de enquête en de interviews besproken. Per pijler wordt er eerst uitgebreid gekeken naar de enquête alvorens de interviews verdiepende informatie verschaffen. Binnen de resultaten van de enquête wordt gebruik gemaakt van een aantal termen. Allereerst wordt gekeken of een resultaat statistisch significant is, dit wordt vervolgens verduidelijkt met het significantieniveau: P. Wanneer de P lager is dan 0.05, dan is de waarde significant. Verder wordt er gebruik gemaakt van de gemiddeldes - de mean - deze waarde wordt aangegeven met de letter M. Hieronder kan het overzicht per groep in de enquête worden gevonden. Verder is er in de inwoners groep ook een overzicht gemaakt op zowel leeftijd als opleidingsniveau en werksituatie, gezien hier in de resultaten dieper op in wordt gegaan.

Tabel 1. Participanten per groep.

Groep	Compleet ingevuld	Deels ingevuld	Totaal
Inwoners	137	18	155
Ondernemers	12	0	12
Werkend maar niet wonend	4	0	4
Toerist	18	9	27
Totaal	171	27	198

Tabel 2. Participanten inwoners op leeftijd.

Leeftijdsgroep	Compleet ingevuld	Deels ingevuld	Totaal
0-20	13	1	14
21-30	27	6	33
31-40	24	3	27
41-50	26	1	27
51-60	26	3	29
61-70	14	1	15
70+	7	3	10

Tabel 3. Participanten inwoners per opleidingsgroep.

Opleidingsgroep	Compleet ingevuld	Deels ingevuld	Totaal
Basisschool	1	1	2
Middelbare school	18	3	21
MBO	80	9	89
HBO	29	5	34
WO	4	0	4
Anders	5	0	5

Tabel 4. Participanten inwoners per werksituatie.

Werksituatie	Compleet ingevuld	Deels ingevuld	Totaal
Werkloos, werkzoekend	3	1	4
Werkloos, niet werkzoekend	7	0	7
Werkende	95	14	109
Arbeidsongeschikt	2	0	2
Gepensioneerd	13	3	16
Anders	17	0	17

3.4.1 Woningbouw

Enquête

Onder de Zoutkampers is de vraag naar meer woningen aanwezig. In de enquête is een sentiment af te lezen, waaruit blijkt dat alle soorten woningen meer gewild zijn. In bijlage 1, zijn alle gemiddelden af te lezen. Op een schaal van 1-5 is het gemiddelde van alle stellingen met betrekking op woningbouw 3,29. Dit betekent dat de vraag naar meer woningen hoger dan neutraal is. Verder is er binnen de gesloten vragen is er een significant verschil ($P=0,003$) tussen de leeftijdsgroepen op gebied van sociale huur. De leeftijdsgroepen vanaf 41+ vinden het belangrijker dat er meer sociale huurwoningen worden gebouwd. Daarnaast is dit ook belangrijker onder de specifieke groepen, werklozen, invaliden en gepensioneerden ($P=0,021$). Ook is er een significant verschil tussen de leeftijdsgroepen op de stelling “*Ik vind dat de gemeente zich meer moet inzetten voor nieuwe woningen in Zoutkamp*” ($P=0.004$). De leeftijdsgroep 0-20 vindt dit minder belangrijk dan de oudere leeftijdsgroepen. Dit is verklaarbaar gezien de meesten van deze groep zich nog niet met dit thema bezighouden.

De reacties op de open vraag welke woonfaciliteiten de inwoners van Zoutkamp in de toekomst graag zouden willen zien, zijn op te delen in drie richtingen. Van de 112 antwoorden op deze open vraag werd het gebrek aan jongeren- en starterswoningen 34 keer gemeld. Dus meer dan 30% van de respondenten vindt dat er in deze categorie meer bijgebouwd moet worden. Ten tweede wordt het gebrek aan ouderen faciliteiten ook vaak opgemerkt door de respondenten, namelijk 38 keer. Hierbij is wel een lichte kanttekening van toepassing, want de enquête wees uit dat de inwoners wel open staan voor een bejaardentehuis, maar in de open antwoorden gaat de voorkeur ergens anders naar uit. In de antwoorden wordt er namelijk 29 keer verteld dat er meer levensloopbestendige huizen moeten komen en slechts 9 keer een bejaardentehuis. Dit verschil tussen de enquête en de open antwoorden kan verklaard worden door het feit dat er in de enquête geen vraag is opgenomen voor levensloopbestendige huizen. Een derde categorie van antwoorden betrof vrijstaande huizen langs het water en deze werd 10 keer benoemd. Tot

slot vinden alle groepen dat er meer sociale huurwoningen in Zoutkamp gebouwd moeten worden. Dit is voor de leeftijdsgroepen vanaf 41 jaar belangrijker dan de jongere groepen.

Interviews

Alle geïnterviewden, op Theo de Vries na, zijn allemaal woonachtig in Zoutkamp, waardoor het thema woningbouw uitgebreid is behandeld. Uit de interviews bleek ook wel dat dit een erg belangrijk punt is voor de Zoutkampers gezien het enthousiasme waarmee ze spraken over dit onderwerp. Er werd meermaals aangegeven dat “woningbouw een van de belangrijkste speerpunten in de dorpsvisie zou moeten worden en dat het tekort aan woningen in Zoutkamp een groot probleem is”. Een enkele keer werd aangegeven dat "de komst van extra seniorenwoningen en/of uitbreiding van het huidige seniorencomplex een mooie toevoeging zou zijn voor de senioren woonachtig in Zoutkamp" (De Vries, 17 juni 2021). Aanvullend gaven Marga Hummel en Esther van den Broek aan dat zij graag wat groter zouden willen wonen, maar dat er simpelweg geen woningen vrij zijn. En dat wanneer er woningen vrij komen, deze vaak worden opgekocht door (rijke) particulieren die het vervolgens weer verhuren. Doordat er hierdoor weinig doorstroom is binnen het dorp, komen er maar weinig woningen vrij. Dit resulteert met name in een tekort aan starterswoningen waardoor jongeren die graag in het dorp zouden willen blijven wonen, nu worden gedwongen om lang te wachten of een woning in andere omliggende dorpen te zoeken. Jan-Wouter Zwart, zelf twintiger, bevestigt dit tekort aan starterswoningen. Hij voegt hieraan toe dat er geen specifieke starterswoningen worden gemaakt, maar dat ervan uit wordt gegaan dat de jongeren wel in de oude huizen kunnen gaan wonen als deze vrijkomen. Uit de interviews blijkt dat de gemeente hier volgens hen een belangrijke rol in speelt: “Aan de vraag ligt het niet, maar de gemeente luistert niet naar ons. Er wordt niet zoveel bijgebouwd als dat er weggaat” (Buitjes, 29 mei 2021). Dit gebrek aan gehoor van de gemeente wordt overigens ook aangemerkt bij de voetbalvereniging waar werd ervaren dat ze als klein dorp in de gemeente maar moeilijk gehoord worden.

Aansluitend hebben we Onno Nienhuis (ondernemer) en Theo de Vries (wethouder binnen gemeente Het Hogeland) gesproken. Beiden zijn nauw betrokken bij de bouw/ besluiten omtrent woningbouw binnen Zoutkamp. Onno bevestigt dat er veel vraag is naar de bouw van nieuwe huizen binnen Zoutkamp en geeft aan al enige tijd contact te hebben met de gemeente over de mogelijkheden om dit te verwezenlijken. Hij geeft aan om graag als projectleider aan de slag te gaan om zo de gemeente wat uit handen te nemen. Op dit moment is Onno bezig met de bouw van 8 levensloopbestendige woningen (project Woldringhstraat) en heeft kortgeleden goedkeuring gekregen voor het bouwen van ca. 17 woningen op het voormalig Heiploegterrein. Theo de Vries bevestigde dat er huizen worden bijgebouwd op het voormalig Heiploegterrein. Er liggen volgens hem genoeg plannen bij de gemeente die verder ontwikkeld moeten worden, maar er wordt positief gekeken naar de mogelijkheden die er liggen.

Een ander punt dat meermaals naar voren is gekomen is de manier waarop huizen worden verkocht. Het gaat niet via een makelaar en huizen komen niet op Funda.nl, of vergelijkbare sites. “Huizen worden verkocht via de kennissenkring en worden als het ware onderling geruild. Hierdoor groeit het dorp niet” (Van den Broek, 27 mei 2021). Hieruit blijkt dat er wel voldoende vraag is naar huizen gezien het feit dat ze zo snel worden verkocht.

3.4.2 Toerisme

Enquête

Over het algemeen vinden de Zoutkampers toerisme belangrijk en willen ze graag meer toerisme zien in Zoutkamp, des te hoger in de leeftijdsgroep, des te belangrijker toerisme wordt gevonden. Ze geven aan momenteel niet heel veel last te hebben van het toerisme (M=2,15). Echter is dit gemiddelde wel bijna neutraal en binnen de open antwoorden wordt er wel aangegeven dat men last heeft van parkeer drukte door toeristen. Verder denken de inwoners dat toerisme belangrijk is voor de economie (M=4,56). Op de stelling “Zoutkamp moet een toeristisch kendorp worden” is een significant verschil tussen de leeftijdsgroepen te zien (P=0,008). De 70+ groep heeft ingevuld dit niet te willen, terwijl de andere groepen aangeven dat ze dit wel graag zien.

In de enquête geven de ondernemers aan dat de toeristen een belangrijk deel van het klantenbestand zijn (M=3,58). Daarnaast denken ook zij dat toerisme belangrijk is voor de lokale economie en hebben zij veel minder last van de toeristen dan de inwoners (M=1,67).

Op de vraag wat Zoutkamp kan doen om aantrekkelijker te worden voor toeristen zijn vele verschillende meningen te vinden. Een aantal opvallende thema's die de 98 respondenten op deze vraag antwoordden, worden benoemd. Allereerst stelt een relatief groot aantal van de respondenten (9) dat Zoutkamp overnachtingsfaciliteiten (B&B, Hotels, Motels) mist om de toeristen onder te brengen. Ten tweede melden veel respondenten dat er meer recreatiefaciliteiten ontwikkeld moeten worden om activiteiten in de omgeving te bevorderen. Hierin geven 6 respondenten aan meer dingen te willen zien op het water, 5 respondenten willen een fietsverhuur, 6 respondenten willen meer wandelroutes en nog eens 6 respondenten zouden een zwembad willen zien in het dorp. Recentelijk is er een bootverhuur gestart in de haven, dit zou deze stelling kunnen verminderen. Tot derde melden 11 respondenten dat er meer zomerse activiteiten voor toeristen moeten komen en tot slot melden maar liefst 14 respondenten dat er meer gedaan moet worden aan de verkeersveiligheid in het dorp. Genoemde oplossingen van de verkeersveiligheid is onder andere het autoluw maken van het centrum en meer eenrichtingsverkeer. Aansluitend op dit thema vinden nog eens 10 respondenten dat deze toeristische trekpleisters (strand, haven en fietsroutes) beter onderhouden dienen te worden om meer toeristen te trekken.

De stakeholdergroep toeristen geeft toe dat ze graag een centraal informatiepunt (VVV) zouden willen zien binnen Zoutkamp. Van de respondenten die in de categorie van toeristen vallen, geven velen aan dat dit informatiepunt op een centraal gelegen plek in Zoutkamp moet komen. Het meest geopperde antwoord is dan ook het Visserijmuseum en tevens vragen enkelen ook om betere informatievoorziening op het internet.

Interviews

Toerisme in Zoutkamp is sinds het begin van de corona pandemie sterk toegenomen in Zoutkamp, met name in de zomer van 2020. Uit de afgenomen interviews blijkt ook dat men over het algemeen positief is over het toerisme. Tegen een toename van de stroom van toeristen naar het dorp kijkt men neutraal tot positief. De meest genoemde reden voor een toename van het toerisme is de financiële motivatie. Een toename van toerisme zal uiteindelijk voor grotere inkomsten in het dorp zorgen, “maar het moet geen Volendam worden” (Buitjes, 29 mei 2021). Uit een enkel interview kwam een tegengeluid tegen de toename van toerisme: “Ik vind het mooi als er toeristen naar ons dorp komen, maar ik vind het zo ook wel genoeg. Het toerisme is op dit moment heel erg geconcentreerd in te haven. Van mij hoeft er niet meer bij te komen” (Oortwijn, 17 juni 2021). Uit het interview met Sjoukje Oortwijn bleek dat er ook een groep is binnen Zoutkamp die vindt dat het toerisme echt niet veel meer hoeft te groeien. Dit is in lijn met de andere interviews. Grotendeels staat men positief tegenover een groei in toerisme, maar wel met het in acht nemen van het karakteristieke karakter van het dorp.

Daarnaast blijkt uit de interviews dat er meerdere vlakken zijn waarop zowel het aantrekken als de belevenis van toeristen kan worden verbeterd, deze zullen hierna uitgelicht worden per onderwerp.

Aantrekken van het toerisme naar Zoutkamp.

1. **Infrastructuur:** Het gebruik van de ligplaatsen in de jachthaven loopt al jaren terug. “In 2005 kwamen er dagelijks 35 passanten binnen, nu op een piekmoment 20” (Van den Broek, 27 mei 2021). Het gaat hierbij niet om de vaste ligplaatsen, omdat deze wel bezet zijn. Een deel van de afname van de passanten is te leiden naar de ‘vindbaarheid’ van Zoutkamp, maar ook een deel naar de vaargeulen zelf. Zoutkamp is onderdeel van de Staande Mastroute. Er is echter voldoende diepgang nodig in de vaarwegen, anders kunnen grote boten er niet door. Uit de interviews is ook gebleken dat er veel te winnen valt op het gebied van parkeren in Zoutkamp. Parkeren wordt omschreven als een ‘drama’, mede omdat mensen hier met campers overnachten.
2. **Informatievoorziening:** De informatievoorziening voor toeristen is een punt voor verbetering. “Op dit moment is de Handelsvereniging bezig met het opstellen van een informatiefolder. Hierin krijgt iedere ondernemer de kans om zijn of haar bedrijf te promoten. Het idee is om deze folder bij de lokale ondernemers neer te leggen voor toeristen om mee te nemen. De folder is

niet alleen gericht op Zoutkamp, maar ook op nabijgelegen dorpen” (Hummel, 3 juni 2021). Op dit moment is deze folder nog niet geheel ontwikkeld en uitgerold. Daarnaast gaf Marga aan dat “het een idee is vanuit de Handelsvereniging. Er zijn subsidies om dit mogelijk te maken. Overleg is er nog niet met de gemeente geweest”.

De belevenis van toeristen in Zoutkamp

1. **Onderhoud aan het dorp:** “Het is op sommige plekken echt een aanfluiting hoe het dorp erbij ligt (bijv. onkruid en het maaien rondom de dijk). Hier wordt niks aan gedaan. Eens per jaar wordt de dijk volledig gemaaid, maar dat ziet er nog steeds niet aantrekkelijk uit” (Buitjes, 29 mei 2021). Er wordt minder gekeken naar Zoutkamp dan naar andere grotere dorpen vanuit de gemeente. “Als je wat van Zoutkamp wilt maken, moeten dingen wel beter geregeld worden” (Buitjes, 29 mei 2021). Daarnaast gaf Marga aan dat “een ander verbeterpunt voor het dorp ligt in het onderhoud, dijken zijn hoog begroeid en ook de bestrating is slecht op sommige plekken. Alles zou er wat gelijker uit kunnen en mogen zien” (Hummel, 3 juni 2021). Het moge duidelijk zijn dat de inwoners van het dorp niet tevreden zijn met de huidige staat van het dorp en dat hier nog behoorlijk wat winst in behaalt kan worden. Hoewel de inwoners vaak het gevoel hebben ongehoord te worden, gaf Theo de Vries, wethouder van het Hogeland aan dat dit niet het geval is, “wij zijn als gemeente op de hoogte van het achterstallige onderhoud in het dorp. Echter spelen er nog andere dingen mee waardoor het niet altijd 1,2,3 opgelost kan worden. Wij proberen alles aan te pakken, maar dit soort onderhoud speelt ook in andere dorpen. Er is bijvoorbeeld veel groenonderhoud in de gemeente. Als gemeente kun je niet overal tegelijk zijn, daar zijn simpelweg de mankracht en middelen niet voor.”
2. **Verblijfsmogelijkheden:** Op dit moment zijn er 3 campings rondom Zoutkamp, maar allemaal zonder huisjes. Het sluit een bepaalde groep toeristen uit doordat er (op dit moment) beperkte andere slaapmogelijkheden zijn. “Qua slaapgelegenheden zou Zoutkamp nog kunnen verbeteren: bijvoorbeeld een pension, motel, hotel of B&B. Er zijn wel campings in en rondom het dorp, maar deze zijn allemaal zonder huisjes. Je moet kiezen om nu met een camper of tent naar het dorp te komen, waarmee je een groot aantal toeristen uitsluit. Door extra slaapfaciliteiten aan te bieden wordt het voor mensen makkelijker om een weekendje weg te gaan naar Zoutkamp” (Horneman, 28 mei 2021).

3.4.3 Leefbaarheid

Enquête

Op het thema van leefbaarheid scoort Zoutkamp onder de inwoners goed. Er wordt aangegeven dat ze zich veilig voelen (M=4,28), verbonden voelen (M=4,12), blij zijn met wie ze in Zoutkamp wonen (M=4,27) en dat er voldoende groen is in de buurt (M=3,77). Verder wordt er door de Zoutkampers

aangegeven dat zij een dorps huis of iets dergelijks wel missen binnen Zoutkamp (M=3,34) en dat ze vinden dat dit door de gemeente gesubsidieerd moet worden (M=3,45). Het aantal voorzieningen binnen Zoutkamp is men gemiddeld genomen tevreden mee (M=3,05), hierin is de groep werklozen, maar werkzoekend meer tevreden dan alle andere werkgroepen. Ook is uit te enquête op te maken dat de inwoners van Zoutkamp zich veilig voelen, blij zijn met wie ze in Zoutkamp wonen, en zich verbonden voelen.

Van de 150 respondenten zijn er 49 (33%) niet tevreden met de fysieke omgeving en van die 49 hebben 45 mensen toelichting gegeven bij het gegeven antwoord. De meningen zijn onder te verdelen in drie thema's. Ten eerste stellen 20 respondenten uit deze groep dat er te weinig gedaan wordt aan (groen)onderhoud in het dorp en is daarmee dan ook de grootste groep. Vervolgens geven 11 respondenten aan last te hebben van gevaarlijke verkeerssituaties en het gebrek aan parkeermogelijkheden. Tot slot melden nog eens 8 respondenten dat er meer groen mag komen in en om het dorp en nog 4 respondenten klagen over te weinig activiteiten en faciliteiten voor de jongeren in de omgeving.

Interviews

Binnen de leefbaarheid in Zoutkamp hebben we met de geïnterviewden factoren behandeld die het geschikt en/of aantrekkelijk maken om te wonen binnen Zoutkamp. En hoewel het begrip veel omschrijvingen kent sprongen er een aantal dingen uit tijdens de interviews. Zo benoemden Esther van den Broek en Joyce Horneman beiden dat zij niet verwachten dat de komst van een dorps huis bij zal dragen aan de gehele sociale cohesie binnen het dorp omdat zij verwachten dat hier toch maar een vaste groep zal komen. Esther voegde hier nog wel aan toe "dat het voor Zoutkamp jammer zou zijn als er geen kroegen meer zouden zijn". Verdergaande waren alle geïnterviewden wel tevreden over de bestaande voorzieningen binnen het dorp op het gebied van horeca. Marga voegt hieraan toe "er is enige leegstand van een paar panden en het zou leuk zijn als deze gevuld zouden worden, maar het moet wel uit kunnen". Kenmerkend was dat vanuit een jonger perspectief gegeven door Jan-Wouter Zwart er wellicht baat bij is om kleinschalige evenementen te organiseren, niet alleen voor de jeugd, maar ook "om bewoners van het dorp wat dichterbij elkaar te brengen". Op het gebied van sportgelegenheden is Zoutkamp volgens hen wel voorzien. Wellicht dat de komst van een sportschool fijn zou zijn gezien mensen hiervoor nu nog naar omliggende dorpen moet reizen, maar het is geen groot gemis.

Wat betreft de netheid en algehele staat van onderhoud in het dorp moet er nog flink wat gebeuren. Zowel Alfred Buitjes en Marga Hummel zeiden dat er nog flink wat te winnen valt. Volgens Marga zijn "de dijken hoog begroeid, en enige vorm van slechte bestrating". Onno Nienhuis benoemde nog wel dat er wel wordt gewerkt aan bepaalde voorzieningen binnen Zoutkamp, zoals de komst van het nieuwe

gemaal en het aanleggen van looppaden. Aanvullend aan staat en onderhoud van de infrastructuur binnen Zoutkamp werd door Marga de situatie rondom parkeren benoemd. Er is een groot parkeerterrein midden in het dorp, echter kampt men hier met het probleem dat "mensen met campers overnachten, dat is niet de bedoeling". Theo de Vries liet weten dat de gemeente bekend is met de huidige stand omtrent onderhoud in Zoutkamp en dat ze hiermee bezig zijn. Echter zijn er meer dorpen die onderhouden moeten worden en de gemeente heeft niet genoeg mankracht/middelen om alles tegelijk aan te pakken.

Om een geschikt klimaat te kunnen bieden aan ondernemers zou het volgens Alfred, Onno en Marga leuk zijn als de optie zou bestaan om je als bedrijf te kunnen vestigen in een loods of schuur. Bedrijven die dat nu willen zijn genoodzaakt om dat te doen op Lauwersoog of Ulrum.

Afsluitend wordt de participatiegraad binnen het dorp nog een aantal keer benoemd. Zowel Joyce, als Esther gaven aan dat het lastig is om vrijwilligers te werven voor activiteiten/verenigingen. Het zijn volgens Joyce "altijd dezelfde mensen die dingen doen voor het dorp".

3.4.4. Gezondheid

Enquête

Ook binnen het thema gezondheid zijn de Zoutkampers over het algemeen tevreden met de situatie, ze voelen zich fit (M=4,08), ze voelen zich op hun plaats (M=4,23) en hebben een zinvol leven (M=4,36). Op de vraag of Zoutkamp toekomst biedt werd uiteenlopend gereageerd. Werklozen zijn hierin minder tevreden (M=2,75), ook de mensen met "basisschool" als hoogst genoten opleiding zijn hierover minder tevreden (M=2,50). Daarnaast vinden de hoger opgeleiden (HBO + WO) het belangrijker dat Zoutkamp hen stimuleert in de vorm van voldoende sportfaciliteiten om gezonder te leven ten opzichte van de andere groepen. Verder kan uit de enquête worden geconcludeerd dat de leeftijdsgroepen 0-20 het minder belangrijk vindt (P=0,003) dat er een bejaardentehuis komt in Zoutkamp ten opzichte van alle andere leeftijdsgroepen. Het gemiddelde van al deze groepen is 3,52.

Interviews

Uit het gesprek met Joyce Horneman bleek dat de gezondheid met name onder de jongeren, in de leeftijdscategorie 13 tot 20 jaar oud een groot probleem is. "De gezondheid is met name slecht onder de jongeren (13-20-jarige). Ze zitten slecht qua sport. Er wordt wel getracht ze te bereiken, maar ze hangen liever bij de gymzaal om te chillen. Sommigen doen nog wel aan voetbal, maar dit is te weinig. Ze worden alsmat breder en breder" (Horneman, 28 mei 2021) en ook Alfred Buitjes herkent dit probleem: "Er zijn genoeg sportfaciliteiten binnen Zoutkamp, maar er moet wel gebruik van gemaakt worden. Er is de laatste tijd veel drugsgebruik onder jongeren; dit is een groot gezondheidsprobleem" (Buitjes, 29 mei 2021). Als toevoeging moet hier wel bijgezegd worden dat drugsgebruik een probleem is in

meerdere steden en dorpen en niet uitsluitend een probleem is voor Zoutkamp. In Nederland heeft gemiddeld 8.6% van de jongeren ooit wiet of hasj gebruikt (Volksgezondheidszorg.info, 2019). Echter ligt dit percentage in de provincie Groningen een stuk hoger, op 12.5%. Op landelijk niveau lijkt vooral lachgas zijn populariteit te hebben gevonden. In 2019 heeft 10% van de scholieren wel eens met lachgas geëxperimenteerd, terwijl in 2015 dit nog 8% was.

“Daarnaast lijken de kinderen, onder de dertien jaar, wel enthousiast en gemotiveerd te zijn om te bewegen” (Horneman, 28 mei 2021). Er zijn in het dorp voldoende sportfaciliteiten: “Binnen Zoutkamp zijn er, naast het Sportdorp, verschillende sportvoorzieningen (onder andere karate voor volwassenen, watersport, en voetbal). Het liefst zie ik meer sportfaciliteiten, echter is het lastig om trainers te krijgen. Daarnaast is het vinden van vrijwilligers in brede zin ook een probleem. Vaak is het eenzelfde groep mensen die zich aanbiedt” (Horneman, 28 mei 2021).

Een andere groep binnen Zoutkamp die lastig te bereiken zijn de ouderen. Er zijn tal van initiatieven geweest om de ouderen te motiveren (o.a., opzetten van ouderengroepen en ontmoetingsplek in de ouderenflat voor stoelgym), maar zonder blijvend resultaat. De ouderen gaven aan “Het lastig te vinden om zelf naar de beweegtuinte komen. Het lijkt alsof de stap te groot is. Stoelgym was voor een enkeling een uitkomst, maar ook hierbij is het een grote stap om heen te gaan” (Horneman, 28 mei 2021). De verenigingen waar ouderen zich dan wel weer veel laten zien zijn bijvoorbeeld de kaart- en biljartvereniging. Echter is dit een minder gezonde variant aangezien dit vaak gepaard gaat met een hapje en een alcoholisch drankje.

3. 5. Overige uitkomsten

3.5.1. Ondernemersgroep

Binnen de ondernemers is een algemeen positief sentiment te merken als het neerkomt op Zoutkamp als locatie en de markt. Dit betekent niet dat de ondernemers hier geen verbetering in zouden willen zien. De punten waarover de ondernemers minder tevreden zijn, is dat er in Zoutkamp niet voldoende support is vanuit de overheid voor hun bedrijf (M=2,33). Daarnaast is de internetverbinding prima, maar kan deze beter volgens de ondernemers (M=2,75). Als laatste is het sentiment over uitbreiding van hun bedrijf binnen Zoutkamp redelijk neutraal/ lichtelijk positief (M=3,00).

3.5.2. SWOT-Analyse

Binnen de enquête is ook aan de deelnemers gevraagd of zij sterktes en zwaktes van Zoutkamp kunnen benoemen. Dit, in combinatie met de andere open antwoorden is meegenomen in een SWOT-analyse. Allereerst wordt de SWOT getoond met hierin alle antwoorden van de enquête, vervolgens wordt deze SWOT gecombineerd met de interviews en het literatuuronderzoek en introductiegesprek met Dorpsbelangen Zoutkamp van het Plan van Aanpak. In het Plan van Aanpak was al een SWOT verwerkt, dus deze zal gecombineerd worden met de input uit alle data.

<p style="text-align: center;"><u>Sterktes</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mooie omgeving voor mooi-weer-toeristen. 2. Ruimte voor woningbouw. 3. Visserij. <ol style="list-style-type: none"> a. Economisch (werkgelegenheid). 4. Kleinschaligheid. 5. Verbondenheid. 	<p style="text-align: center;"><u>Zwaktes</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zoutkamp is niet gebouwd voor een groot aantal toeristen. 2. Laag aantal voorzieningen: <ol style="list-style-type: none"> a. Verzorgingstehuis. b. Geen tref plek (bijv. kroeg, dorps huis, etc.). 3. Verkeersveiligheid. 4. Onderhoud. 5. Overlast van de jeugd. 6. Gezondheid van de jeugd.
<p style="text-align: center;"><u>Kansen</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Toerisme: <ol style="list-style-type: none"> a. Toename inkomsten. b. Informatievoorziening. c. Verblijfsmogelijkheden. 2. Meer woningen: mensen die uit de Randstad naar het Noorden van Nederland trekken (CBS, 2021). 3. Door verplaatsing naar nieuwe gemeente Zoutkamp weer goed op de kaart zetten. 4. Kleinschalig onderhoud. 	<p style="text-align: center;"><u>Bedreigingen</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Te veel toerisme waardoor inwoners irritaties krijgen: <ol style="list-style-type: none"> a. Parkeren door toeristen. b. Overstroomd worden met toeristen. 2. Bestempeld (blijven) worden als krimpdorp (Allecijfers, 2021). 3. Lage woningbouw privé-kavels door weinig opbrengsten voor de gemeente. 4. Door grootte van het dorp onderschat worden door de nieuwe gemeente.

Figuur 2. SWOT-analyse.

De zwaktes en bedreigingen van Zoutkamp als dorp moeten in acht genomen worden met alle beslissingen. De inwoners vinden het aantal toerisme volgens de enquête nu nog prima, maar beleven al enige overlast wanneer het neerkomt op parkeren. Verder zijn de bedreigingen van de woningbouw ook door de inwoners in de enquête aangegeven. Deze mindere punten in Zoutkamp kunnen gebogen worden tot juist de sterktes van het dorp; meer woningen voor iedereen, toerisme aantrekken met de prachtige omgeving die Zoutkamp te bieden heeft, maar niet een toeristische trekpleister worden. Al deze punten worden meegenomen in de aanbevelingen en actiepunten later in dit verslag.

3.5.3. Positie binnen de gemeente

Uit het interview met Theo de Vries bleek dat Zoutkamp een bijzondere plek in de gemeente heeft: “Binnen de gemeente heeft Zoutkamp een bijzondere positie, met name vanwege de visserij. Ik zie Zoutkamp als een echt vissersdorp wat ook weer aanspreekt voor toeristen. Op het gebied van toerisme zelf zie ik Zoutkamp dan ook echt als een kerndorp, maar op andere vlakken zijn er dorpen die meer voorzieningen hebben en daar dus beter in voorzien” (de Vries, 11 juni 2021). Op het gebied van toerisme kan Zoutkamp zich dan ook nog beter positioneren om op die manier een toeristisch kerndorp te worden binnen de gemeente het Hogeland.

Daarnaast bleek ook meermaals uit de interviews dat de inwoners het idee hebben dat ze niet worden gehoord door de gemeente. Echter gaf Theo de Vries aan dat dit niet helemaal het geval is: “Ik begrijp hun punt, maar ik vraag me af of dit ook helemaal zo is. Er is best veel aandacht voor het dorp” (de Vries, 11 juni 2021). Echter spelen er ook andere aspecten mee waardoor het soms lijkt dat het dorp niet gehoord wordt. De gemeente is onder andere op de hoogte van het achterstallige onderhoud in Zoutkamp, maar er spelen ook andere dingen mee waardoor het niet 1,2,3 opgelost kan worden. Theo de Vries gaf aan dat “aan de bel trekken met ideeën en eigen initiatieven” een goed idee is. Tijdens de stadswandeling met Dorpsbelangen Zoutkamp is het volgens Theo de Vries een mooi moment om deze aspecten aan te kaarten. Ook op het gebied van recreatie is het goed om aan de bel te trekken: “Door in overleg te gaan met dorp coördinatoren, daar duidelijk te communiceren wat het dorp wil op bepaalde vlakken en met concrete plannen te komen. Zodra de gemeente dit soort initiatieven binnenkrijgt, zullen wij ze ook zeker bekijken en beoordelen. Het mooiste vind ik als ideeën uit het dorp zelf komen” (de Vries, 11 juni 2021).

Als laatste punt: de rol van een visiedocument. Op de vraag of hij het idee heeft dat een visiedocument gaat bijdragen aan het verstevigen van de positie binnen de gemeente was hij erg duidelijk: “Zeker!” (de Vries, 11 juni 2021). Daarnaast gaf hij als voorbeeld het visiedocument van een ander dorp die hun verhaal erg strek presenteerden: “Het straalt iets uit naar het bestuur van de gemeente en de raad”.

Het volgende hoofdstuk zal conclusies geven over deze resultaten. Daarnaast geeft het ook aanbevelingen en concrete actiepunten. Het hoofdstuk zal gevolgd worden door de uiteindelijke visie die in dit document is gevormd.

3.6 Aanbevelingen

3.6.1 Woningbouw

Uit de resultaten van zowel de enquête als de interviews is gebleken dat er grote vraag en belang is naar starterswoningen, levensloopbestendige woningen, vrije kavels en sociale huurwoningen. Uit de interviews zijn twee redematies naar voren gekomen waar het gebrek aan nieuwbouw vandaan zou kunnen komen. Zowel Joyce Horneman als Esther van den Broek denken dat de hoge bouwkosten de oorzaak zijn het geringe bijbouwen van nieuwe woningen. Daarnaast wordt ook het feit genoemd dat de gemeente te weinig investeert/ aandacht besteed aan de situatie omtrent woningbouw in Zoutkamp (Marga Hummel & Alfred Buitjes). Het huidige gemeentebeleid is voornamelijk gefocust op kerndorpen. Zoutkamp wordt niet aangemerkt als kerndorp en is deswege de dupe van het huidige beleid dat gevoerd wordt door de gemeente. Echter heeft er recentelijk een ontwikkeling plaatsgevonden die een uitkomst blijkt te bieden voor de huidige problemen rondom woningbouw binnen Zoutkamp. Een samenwerking tussen Onno Nienhuis en de gemeente heeft gezorgd tot de bouw van ca. 17 huizen op het voormalige Heiploegterrein. Een mooie start voor de inwoners van Zoutkamp. Echter zal er in de toekomst verder moeten worden gelobbyd bij de gemeente om een duidelijk boodschap af te geven middels concrete getallen (enquête) en stemmen (interviews) om zo het tekort aan woningen verder te visualiseren voor de gemeente. De uitkomst van de enquête en interviews gehouden voor dit onderzoek zouden hiervoor uitstekend gebruikt kunnen worden.

3.6.2 Toerisme

Toerisme wordt als economisch stimulerend gezien door de belanghebbenden en 75% van de respondenten waren het er dan ook mee eens dat Zoutkamp een toeristisch kerndorp moet worden. Om dit daadwerkelijk te kunnen verwezenlijken stellen de belanghebbenden drie kritiekpunten voor die dringend verbeterd moeten worden. Allereerst moet er meer ingezet worden op overnachtingsmogelijkheden voor toeristen in de vorm van B&B's en hotels (al neigen de respondenten meer richting B&B's). Ten tweede moeten er meer faciliteiten komen om toeristische activiteiten te bevorderen. Dit kan gedaan worden door bijvoorbeeld een fietsverhuur te faciliteren zodat de fietstochten in en om Zoutkamp meer benut kunnen worden (of een kano verhuur). Tot slot, is het volgens de respondenten ook essentieel dat er meer onderhoud plaatsvindt aan de wandel- en fietspaden (alsmede straten in het dorp). Volgens de respondenten zijn deze wegen al langere tijd in slechte staat en dit bevordert het toerisme niet.

Daarnaast een niet zo kritisch punt. In de enquête wordt niet gesuggereerd door de inwoners dat er overlast is vanuit toerisme, maar in de open antwoorden kunnen we lezen dat er rondom parkeren in de zomer wel moeilijkheden worden ervaren. Belangrijk is dat met parkeerplaatsen rekening wordt gehouden. Ook dat op de centrale parkeerplaats in het dorp vaak campers staan die daar overnachten.

3.6.3 Leefbaarheid

Binnen leefbaarheid komen een aantal punten naar voren binnen zowel de interviews als de enquête. In Zoutkamp zijn in principe genoeg voorzieningen, een algemeen trefpunt als een dorps huis wordt wel gemist, maar uit de interviews blijkt dat dit vooral een trefpunt is en niet per se een dorps huis, het kan ook een café zijn. Daarnaast is iedereen in de enquête, gemiddeld genomen, tevreden over de omgeving, maar er blijkt uit zowel de enquête als de interviews dat er achterstallig onderhoud is. Qua faciliteiten in het dorp is het sentiment meer richting neutraal / tevreden. Er blijkt dat er voldoende faciliteiten zijn, maar meer faciliteiten zijn altijd welkom volgens de inwoners, specifiek voor de jongeren. Echter, geven de jongeren dit niet zelf specifiek aan. De aanbeveling binnen dit thema is dan ook om binnen een meer informele setting de inwoners te polsen wat voor faciliteiten er nodig zijn. Met betrekking tot het achterstallig onderhoud, is het aan te raden dit op te nemen in het uiteindelijke visie document wat Zoutkamp wil uitstralen. Uitstraling in de zin van aanzicht. Ook met het oog dat er relatief veel toerisme is in Zoutkamp.

3.6.4 Gezondheid

Uit de interviews blijkt dat er veel zorgen is omtrent de jongeren en de ouderen binnen gezondheid. Echter blijkt uit de enquête dat dit niet onder alle inwoners leeft. Gemiddeld genomen voelen de inwoners van Zoutkamp zich fit, zinvol, en zijn ze blij met hoe hun gezondheid er momenteel uitziet. Desalniettemin vinden de hoger opgeleiden (HBO, WO) in de enquête dat Zoutkamp zich meer moet mengen in het stimuleren van een gezond leven.

Er is een verschil tussen jezelf gezond voelen en gezond zijn. Om die reden bevelen wij aan om hier nog dieper op in te gaan, en ook de kijken naar de statistieken. Indien deze niet beschikbaar zijn, kan er ook met een lokale huisarts gesproken worden over de gezondheid. Daarnaast kan naar aanleiding hiervan vervolgstappen onderzocht worden om te bepalen of de bevolking meer gestimuleerd moet worden en eventueel hoe zij gestimuleerd kunnen worden. Ook deze stimulatie kan met de huisarts besproken worden of een andere gezondheidsspecialist. Deze specialist kan vervolgens advies geven hoe de bewoners het beste gestimuleerd kunnen worden.

3.6.5 Algemene aanbeveling

Zoals al in de eerdere 4 thema's genoemd is, is er meer onderzoek nodig om een visiedocument op te stellen. Om deze reden raden wij aan om in ieder geval de volgende onderzoeksmethodes te gebruiken: Interviews, focus groepen, informele momenten zoals tijdens een pubquiz of andere informele

bijeenkomst. Zoals in de pijler gezondheid wordt aangegeven, is er zorgen over de gezondheid van jongeren (en ouderen) alleen geven zij dit zelf niet aan. Een groter onderzoek naar dit tijdens een informeel event wordt dan ook aangeraden. Ook gezien gezondheid een persoonlijk onderwerp is.

Ook is er in de enquête door 39 mensen aangegeven dat ze in het vervolg wel in gesprek willen gaan met Dorpsbelangen Zoutkamp om deze onderwerpen verder te verhelderen. Deze groep kan goed gebruikt worden bij de opzet van focusgroepen.

3.7 Concrete actiepunten

Hiervoor in dit hoofdstuk zijn er algemene aanbevelingen per pijler gegeven. Echter zijn er een aantal concrete punten welke Dorpsbelangen Zoutkamp kan ondernemen om te groeien naar het Zoutkamp waar iedereen van het onderzoek naartoe wilt. Hieronder volgen een aantal concrete actiepunten die Dorpsbelangen Zoutkamp kan oppakken. Vervolgens wordt er in het volgende hoofdstuk als laatste nog afgesloten met de uiteindelijke visie welke uit dit onderzoek is gekomen.

Algemene verfraaiing strand

Uit de interviews is gebleken dat er nog te weinig gedaan wordt met het strandje achter de dijk in Zoutkamp. Onze suggestie is om aandacht te besteden aan het uitbreiden van de faciliteiten op deze plek. Een uitbreiding van de uitrusting van het strandje kan zowel voor de leefbaarheid als voor het toerisme bevorderend zijn. Ideeën die hiervoor overwogen kunnen worden zijn bijvoorbeeld een betonnen pingpongtafel voor op het strand, zie Afbeelding 1. Deze tafels zijn erg duurzaam, bestand tegen vandalisme en daarom geschikt om langdurig te kunnen gebruik op een openbare plek. Een



Afbeelding 1: Betonnen Tafeltennistafel, online prijs ca. 1500 euro.

tweede idee is een palenconstructie met een hangmat en hangrekken die geplaatst kan worden op het strand. Deze zou ook moeten dienen als toeristische trekpleister en als decoratie. Dit idee is met ons besproken door Onno Nienhuis, er zou contact met hem opgenomen kunnen worden om dit te realiseren. Financiering voor dit soort toevoegingen zou kunnen komen uit een legaat van een overleden Zoutkamper dat bedoeld is voor dit soort projecten. Op dit moment ligt dat bij de notaris en word daar nog niet (veel) gebruik van gemaakt.

Bereikbaarheid van de uitkijktoren

De brug die leidt naar de uitkijktoren in het dorp is sinds een bepaalde tijd defect. Uit ons contact met de gemeente is naar voren gekomen dat deze toren eigendom is van Staatsbosbeheer en niet van de gemeente. Echter, noemde de gemeente twee oplossingen om het onderhoud uit te laten voeren. Op de eerste plaats zal het contact met Staatsbosbeheer opgenomen moeten worden om te zorgen dat zij de reparaties aan de brug gaan uitvoeren. Mocht dit om de een of andere manier niet mogelijk zijn, kan er gekeken worden naar het overnemen van de uitkijktoren door de gemeente. Het is belangrijk dat de reparaties aan de brug gebeuren, omdat er op dit moment geen gebruik gemaakt kan worden van de uitkijktoren als toeristische trekpleister.

Samenwerking tussen lokale ondernemers en informatievoorziening toeristen

Een terugkerend thema uit zowel de enquête als de interviews is (het gebrek aan) samenwerking tussen lokale ondernemers. Deze samenwerking moet bevorderd worden om overkoepelende kwesties zoals de informatievoorzieningen voor toeristen aan te kunnen pakken. Sinds kort is de handelsvereniging in Zoutkamp een nieuw leven ingeblazen, ons advies naar de handelsvereniging maar ook de lokale ondernemers toe is om hier gebruik van te maken. De handelsvereniging kan dienen als een ontmoetingspunt waarbij onderwerpen die verder gaan dan het individuele belang van de ondernemer besproken kunnen worden. Op deze manier kan samen er gekeken worden hoe toerisme aan te trekken naar Zoutkamp, wat uiteindelijk voor alle lokale partijen gunstig is. Zaken die hierbij aan bod komen zijn een nieuwe informatiefolder voor toeristen te maken, het aanzien van het dorp verbeteren en meer sfeer en productaspecten die een dorp sterk maken in het aantrekken van toerisme (Querl & Swart, 2014).

Het buurthuis/ontmoetingsplek

Uit de enquête is gebleken dat de gemiddelde Zoutkamper zegt een buurthuis, of een centrale ontmoetingsplek te missen. Om te kijken naar hoe hier invulling aan gegeven kan worden hebben wij twee alternatieven bedacht. Door beide opties, elk met zijn eigen voor- en nadelen, in overweging te nemen kan er uiteindelijk een besluit worden genomen om op wat voor manier hier invulling aan te geven.

1. De lokale horeca gebruiken als ontmoetingspunt. Hiervoor zou bij de lokale horeca periodiek een avond gereserveerd kunnen worden waarbij de ruimte gebruikt wordt voor het ontmoeten van de buurtbewoners en het bespreken van zaken die belangrijk zijn voor het dorp. De voordelen van het gebruiken van de horeca zijn dat dit een laagdrempelige actie is in vergelijking tot het realiseren van een dorps huis, waar extra tijd, geld en moeite in gestoken moet worden. Een nadeel van het gebruiken van de horeca is de afhankelijkheid van de ondernemer voor het beschikbaar stellen van de ruimte als ontmoetingspunt. Mocht(en) de ondernemer(s) het niet meer zien zitten om de ontmoetingen te faciliteren, valt ook het ontmoetingspunt weg.

Afbeelding 2: Locatie “t Groene Hart”

2. Het ontwikkelen van een dorps huis. Een dorps huis kan bijdragen aan de leefbaarheid van het dorp, hierbij kan het dorps huis ook gebruikt worden voor verhuur aan (lokale) bedrijven, voor het organiseren van evenementen zoals lezingen, workshops, een dorpsveiling etc. (Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen, 2017). Er is door een bewoner van het dorp een plan geschreven genaamd “t Groene Hart”. In dit plan wordt voorgesteld om de leegstaande basisschool aan de Schuit 11 in Zoutkamp te herontwikkelen tot een plek die gebruikt kan worden voor meerdere doeleinden, waaronder als dorps huis. Zie de Afbeelding 2 voor de locatie van het voorgestelde dorps huis.



Andere doeleinden die in het plan genoemd worden zijn als ruimte waar de verenigingen gebruik van kunnen maken, als buitenschoolse opvang en het creëren van een ‘samenwerktuin’. In deze tuin kunnen groente en fruit verbouwd worden door verschillende vrijwilligers (Goutbeek, 2021). Het voordeel van dit plan, en het realiseren van een buurthuis op zich zijn het brede scala aan doeleinden waar dit dorps huis voor gebruikt kan worden. De nadelen zijn onder andere de behoefte aan financiering, zowel voor de aankoop van de school als de herontwikkeling en het onderhoud. Een tweede nadeel is het vereisen van een groep vrijwilligers die zich wil inzetten voor het organiseren van dit dorps huis en het onderhouden hiervan. Deze vrijwilligers vinden is, zoals is gebleken uit de interviews, niet vanzelfsprekend.

Onderhoud van het dorp

Uit zowel de enquête als de interviews is naar voren gekomen dat Zoutkampers niet geheel tevreden zijn met het onderhoud aan het dorp. Dit is niet alleen voor de leefbaarheid belangrijk maar ook voor het aantrekken van toeristen en de belevenis van toeristen. De punten die het vaakst benoemd worden zijn:

- Onderhoud aan de bestrating in het dorp
- Het maaien van de begroeiing op de dijk
- Onderhoud aan het strandje
- Schoonhouden van de Hunsingokade

Op het eerste gezicht lijken al deze taken exclusief onderdeel te zijn van de verantwoordelijkheden van de gemeente. Een logische eerste stap is om dit te bespreken met de gemeente en te kijken wat de mogelijkheden zijn om het onderhoud aan het dorp te verbeteren. In het gesprek met de streekwethouder werd kenbaar gemaakt dat er door een nieuw initiatief vanuit de gemeente hier ruimte voor moet komen. De wethouder gaat de dorpen bezoeken en wandelingen maken met lokale partijen en coördinatoren zoals Dorpsbelangen Zoutkamp om zaken zoals het onderhoud aan het dorp zelf te zien en hier oplossingen voor te bedenken.

Hiernaast is er ook nog ruimte voor initiatieven vanuit het dorp zelf. Hiermee bedoelen wij met name de rol van lokale ondernemers en de bijdrage die zij kunnen leveren aan de leefbaarheid in het dorp. Zij hebben namelijk commercieel belang bij een dorp dat er goed en onderhouden uit ziet, omdat er verwacht wordt dat dit een impuls kan geven aan toerisme en dus aan hun ondernemingen (During et al., 2018). De herstart van de handelsvereniging biedt kansen om samen met alle ondernemers te kijken naar de mogelijkheden om het onderhoud in Zoutkamp te verbeteren. Hierbij zouden de ondernemers zelf een financiële bijdrage kunnen maken, waarmee bijvoorbeeld een extra keer per jaar de dijk kan worden gemaaid. Mocht men hier geen interesse in hebben, kan er in ieder geval door het communicatiekanaal dat de handelsvereniging heeft met de gemeente extra geluid worden gemaakt om het onderhoud in het dorp te verbeteren.

Vestigingsklimaat bedrijven

Uit de verschillende interviews is duidelijk geworden dat er in Zoutkamp nog een ruimte ontbreekt voor het vestigen van een nieuw bedrijf of een klein bedrijventerrein. Het zou een mooi initiatief kunnen zijn van de handelsvereniging om zich hiervoor hard te maken. Via het ondernemingsplatform van de gemeente het Hogeland is het misschien mogelijk een subsidie te krijgen om dit te realiseren. Hiermee kunnen bewoners gestimuleerd worden om te gaan ondernemen, of kunnen ondernemers uit omliggende dorpen aangetrokken worden naar Zoutkamp.

Participatie onder inwoners om zich in te zetten voor het dorp

Zoutkamp is uniek door de rijke historie van het dorp, de visserij en de locatie aan het water. Zoutkamp is ook uniek door de evenementen die het dorp kent zoals het Pinksterfeest en de inzet van vrijwilligers die deze evenementen mogelijk maken. Helaas is uit ons onderzoek gebleken dat het lastig kan zijn om in de gemeenschap vrijwilligers te vinden voor bijvoorbeeld het organiseren van een evenement of het besturen van een vereniging. Van de mensen die wel bereid zijn om mee te werken, zijn het vaak dezelfde namen die zich inzetten voor het dorp. Er is dus een behoefte aan het aantrekken van nieuwe vrijwilligers die in de toekomst een rol kunnen spelen in het dorp en mee kunnen denken over zaken die belangrijk zijn voor Zoutkamp.

Ons advies is om te beginnen met het benaderen met de lijst van 44 mensen die bij de enquête hebben aangegeven in de toekomst mee te willen helpen bij het opstellen van een dorpsvisie. Hiermee kan misschien gelijk al een grotere groep vrijwilligers worden aangesproken. Deze kunnen dan via de PALED-methode of de Dorpsspiegel (Engbersen et al., 2010) betrokken worden en geënthousiasmeerd worden om zich in te zetten voor Zoutkamp. Ten tweede zal met het ontstaan van een ontmoetingspunt, via de horeca of via een dorps huis, een extra kans ontstaan om nieuwe mensen te werven die willen bijdragen aan de lokale gemeenschap.

Evenementen

Zoals hiervoor benoemd zijn evenementen één van de dingen die Zoutkamp uniek maken. Door een combinatie van resultaten uit de enquête en de interviews hebben wij in samenwerking met Jan-Wouter Zwart een opzet gemaakt voor een evenement in de zomer. Daarnaast benoemen we nog de optie voor een winterevenement, echter bestaat er al een dergelijk evenement in Zoutkamp in de vorm van WinterWelVaart. De insteek van deze evenementen is verschillend. Het evenement voor in de zomer is bedoeld voor het dorp, inwoners uit omliggende dorpen en de toeristen. Het evenement voor in de winter is alleen voor de Zoutkampers bedoeld.

Zomerevenement “ZoetZout”

Omdat uit de interviews is gebleken dat er nog niet genoeg wordt gedaan met het strandje in Zoutkamp en dat er vanuit de inwoners behoefte is aan meer evenementen, hebben wij een opzet van een draaiboek gemaakt. Wij hopen dat deze korte opzet eventueel kan inspireren tot het realiseren van een soortgelijk evenement in de zomer.

Datum en locatie

Het evenement zal in de zomer plaatsvinden, overdag en in de avond. Hiervoor is gekozen om maximaal gebruik te kunnen maken van het toerisme en (hopelijk) het mooie weer in deze periode. De locatie is achter de dijk in Zoutkamp, langs de N388. De dijk die hier loopt zorgt voor een natuurlijke

(geluids)barrière tussen het terrein en het dorp, en een duidelijke plek waar men het terrein kan betreden en verlaten. Op de onderstaande foto is aangegeven hoe de locatie ingedeeld zou kunnen worden. Op de gestreepte lijn kunnen bouwhekzeilen kunnen worden neergezet om het terrein af te sluiten. De pijlen geven aan hoe men het terrein kan betreden en verlaten.

Afbeelding 3: Voorgestelde locatie en indeling terrein.



Het terrein heeft in totaal een grootte van meer dan 1.5 hectare. Op het terrein kan ruimte gemaakt worden voor stands of foodtrucks waarbij (lokale) horeca drank en eten aanbiedt met een terras/zitgelegenheid in de buurt van deze stands. Daarnaast kunnen attracties mogelijk geplaatst worden zoals een festival-reuzenrad met uitzicht over Zoutkamp, de jachthaven en de omliggende natuur. Als laatste kan er vanaf het water muziek gespeeld worden, met het strand als dansvloer.

Doelgroep

Zoals eerder benoemd is dit evenement bedoeld voor niet alleen Zoutkampers, maar ook mensen uit omliggende dorpen en de toeristen in het dorp. Het terrein moet hiervoor groot genoeg zijn en met meer mensen zijn er ook meer financiële mogelijkheden.

Opbrengsten en kosten

Om te zorgen dat er genoeg opbrengsten zijn om een commerciële partij te vinden die het evenement gaat uitbaten hebben wij een simpele analyse van de kosten en opbrengsten gemaakt. Door de uitbating te leggen bij een commerciële partij kan het probleem van een gebrek aan vrijwilligers omzeild worden.

Opbrengsten worden gehaald uit de kaartverkoop en de horeca. Wij gaan uit van een kaartprijs van tussen de 10-20 euro per persoon, en een horeca opbrengst van tussen de 10-20 euro per persoon. Dit gekoppeld met verschillende bezoekersaantallen geven een indicatie van de totale opbrengst van het evenement. Deze opbrengsten zijn exclusief eventuele sponsoring van lokale bedrijven zoals HendrikSon en Heiploeg, indien geïnteresseerd. In de onderstaande tabel zijn de verschillende scenario's weergegeven met daarbij de verwachte opbrengst. Als er uiteindelijk bedacht zou worden om dit evenement doorgang te geven kunnen daarbij ook de kosten van dit evenement beraamd worden.

<i>Aantal bezoekers</i>	<i>1000</i>	<i>1500</i>	<i>2000</i>	<i>2500</i>	<i>3000</i>
Opbrengsten p.p.					
€20	€20.000	€30.000	€40.000	€50.000	€60.000
€25	€25.000	€37.500	€50.000	€62.500	€75.000
€30	€30.000	€45.000	€60.000	€75.000	€90.000
€35	€35.000	€52.500	€70.000	€87.500	€105.000
€40	€40.000	€60.000	€80.000	€100.000	€120.000

Tabel 5. Potentiële opbrengsten per scenario van bezoekersaantal en uitgaven per persoon.

Vergunningen

Theo de Vries, de wethouder van de gemeente het Hogeland op het gebied van recreatie en toerisme, heeft zijn steun uitgesproken voor initiatieven zoals deze in het gesprek dat wij met hem hebben gevoerd. Daarom geloven wij dat het regelen van vergunningen de doorgang van dit evenement niet in de weg hoeft te staan.

Winterevenement

Het is opgevallen dat in de winter ondernemers vaak stil zijn in het dorp en Zoutkampers ook in haar eigen zuil blijven hangen. Daarnaast is er in de winter bijna geen toerisme in het dorp. Het zou goed kunnen zijn voor de leefbaarheid van het dorp om juist dan een evenement te organiseren. Het zou ons

het beste lijken om dit te doen onder leiding van de lokale ondernemers, misschien in combinatie met Dorpsbelangen. Door het voortouw te geven aan een commerciële partij rust je minder op de inzet van vrijwilligers, en kunnen er in de rustigere periode extra inkomsten gegenereerd worden voor bijvoorbeeld de horeca.

In het verleden is WinterWelVaart hier het evenement voor geweest. In 2020 kon het evenement niet doorgaan door Covid-19, maar het evenement staat wel weer op de agenda voor 2021. Het zou het mooiste zijn als dit jaar de 5e editie van WinterWelVaart in Zoutkamp weer door kan gaan. Mocht dit niet zo zijn zou er gekeken moeten worden naar een andere invulling voor een evenement in de winter, bijvoorbeeld door het organiseren van een kerstmarkt in het dorp.

Contact met de gemeente

De huidige ontwikkelingen in het dorp op het gebied van woningbouw zien er rooskleurig uit. Er worden 8 levensloopbestendige woningen (project Woldringhstraat) gebouwd en recentelijk is er toezegging gedaan door gemeente voor de bouw van ca. 17 woningen op het voormalig heiploeg terrein. Echter ligt er nu de taak om die behoeften te vervullen waar de meeste vraag naar is vanuit bewoners van het dorp. Uit de interviews en enquêtes is gebleken dat er voornamelijk vraag is naar starterswoningen en seniorenwoningen. Vanzelfsprekend is het dan ook om ervoor te zorgen dat in ieder geval 1 van deze 2 type woningen worden bijgebouwd op het voormalige Heiploegterrein. Aanvullend is het belangrijk om te vermelden dat het project op het Heiploegterrein mooie kansen biedt om vrije kavels aan het water te verwezenlijken. Dit soort woningen zou een mooie uitkomst bieden voor mensen die wat groter willen wonen, maar ook om mensen van buitenaf aan te trekken. Belangrijk is dat er nauw contact wordt gehouden met de gemeente over het onderwerp woningbouw en er duidelijk wordt gecommuniceerd bij welk type woningen de prioriteit ligt. Ook in de toekomst zal dit contact van belang zijn om huizen waar wel baat bij is, maar die niet gebouwd kunnen worden op het Heiploegterrein, te verwezenlijken. Onno Nienhuis lijkt hiervoor nu een belangrijke schakel voor te zijn tussen de gemeente en Zoutkamp gezien de projecten die er nu lopen via hem. Het is daarom wellicht ook verstandig en aantrekkelijk om hem te betrekken bij deze gesprekken wegens zijn functie als projectleider/financier. Bij volgende trajecten zouden sociale huurwoningen kunnen worden aangekaart aangezien de uitkomst van de enquête aangaf dat hier vraag naar was. De uitkomst van de enquête en interviews zouden als leidraad kunnen worden gebruikt om het tekort aan woningen verder te visualiseren voor de gemeente.

Gezondheid:

Binnen gezondheid raden wij aan het onderzoek te vervolgen in samenwerking met Sander Kerkstra. Verder hebben wij wat betreft gezondheid één concreet actiepunt, namelijk een open sportdag organiseren. Tijdens deze sportdag kan iedereen in Zoutkamp kennis maken met alle sporten die

Zoutkamp en nabij liggende dorpen te bieden hebben. Hierdoor kunnen meer mensen geënthousiasmeerd worden om te gaan sporten. Echter is er wel vervolgonderzoek nodig om te bepalen of hier ook interesse in is.

Dit zou bevorderlijk zijn voor zowel de jongeren als voor de ouderen. Voor specifiek de ouderen zou dan ook iets georganiseerd kunnen worden in de beweegtuin welke in Zoutkamp gelegen is. Daarnaast is een open sportdag ook bevorderlijk voor de verenigingen in en rond Zoutkamp. Hierdoor kunnen ze in een keer veel nieuwe potentiële leden bereiken.

3.8 Visie

Zoals in het vorige hoofdstuk aangegeven, is er meer onderzoek nodig op bepaalde vlakken om een duidelijke visie te kunnen vormen. Echter kunnen we al wel een voorlopige visie vormen, welke dan ook naar buiten gebracht kan worden als iets waarvoor Zoutkamp als dorp staat. Per pijler staat hieronder een visie geformuleerd.

Woningbouw:

Een woning voor iedereen. Binnen Zoutkamp is er door elke soort bewoner vraag naar woningen. Zoutkamp wil groeien met het aantal inwoners, en mensen willen in Zoutkamp kunnen blijven wonen. Dit willen ze door een grotere beschikbaarheid aan woningen (sociale huur, levensloop, vrije kavels).

Leefbaarheid:

Binnen leefbaarheid willen de stakeholders richting een Zoutkamp wat goed onderhouden wordt. Meer groen, minder afval en een veiligere verkeerssituatie.

Gezondheid:

Er zit een gap tussen hoe inwoners van Zoutkamp zichzelf evalueren op het gebied van gezondheid (uit de enquêtes) en hoe zij de gezondheid van anderen beoordelen (uit de interviews). De inwoners van Zoutkamp zien zichzelf als overwegend gezond. Ze voelen zich goed, maar vooral ook thuis in Zoutkamp. Echter uiten zij hun zorgen over de jongeren (13 - 20-jarige) die weinig aan sport doen, veel hangen, roken en verdovende middelen gebruiken.

Toerisme:

Het toerisme is zeker iets wat Zoutkamp volgens de groepen goed doet. Hierin willen de groepen ook vergroten, maar Zoutkamp wel kleinschalig houden. Zoutkamp bestempelen als toeristisch kerndorp is niet het gewenste, maar juist een toegankelijk, historisch vissersdorp zijn en dit uitstralen.

5. Verwijzingen

- Alle Cijfers. (2021, Januari 10). *Informatie Buurt Zoutkamp*. <https://allecijfers.nl/buurt/zoutkamp-het-hogeland/>
- Buitelaar, E. (2019). Versnelling van de woningbouw: van korte-naar langetermijnperspectief. *Real Estate Research Quarterly*, 2, 5-11.
- Centraal Bureau van Statistiek. (2021, Februari 24). *Meer verhuizingen naar regio's buiten de Randstad*. CBS. <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2021/08/meer-verhuizingen-naar-regio-s-buiten-de-randstad>
- Diverse meetinstrumenten in de maak. (2020, 17 December). Institute for Positive Health. <https://www.iph.nl/kennisbank/diverse-meetinstrumenten-in-de-maak/>
- During, R., Bock, B., van Dam, R., Donders, J., Kruit, J., Pleijte, M., de Witte, D., (2018) *Leefbaarheidsinitiatieven op het platteland: Analyse van eigenheid en eigenaarschap*. Wageningen University and Research. <https://kennisopenbaarbestuur.nl/media/256172/leefbaarheidsinitiatieven-op-het-platteland.pdf>
- Engbersen, R., Uyterlinde, M., van Arum, S., van der Kooij, A., (2010) *Dorpsbewoners maken het dorp: Toolkit bewonersparticipatie platteland*. Movisie. <https://www.movisie.nl/sites/movisie.nl/files/publication-attachment/Dorpsbewoners%20maken%20het%20dorp%20%5BMOV-221518-0.3%5D.pdf>
- Goutbeek, I.K. (2021). *'t Groene Hart*. 't Groene Hart: SAMEN GROEIEN!. Bestand beschikbaar op aanvraag, niet online verkrijgbaar of gepubliceerd.
- Groot, S., Veenstra, J. (2019). *CPB boek: Het bouwproces van nieuwe woningen*.
- Gunnarsson, J. (2011) *Hostmanship: de kunst mensen het gevoel te geven dat ze welkom zijn*. Huizen: Hostmanship Development Group.
- Hospers, Gert-Jan. (2014). *Citymarketing: wat werkt wel en wat werkt niet?*. Vrijtijdstudies. 32. 19-28.
- Kotler, Ph. (2003) *De A tot Z van marketing: 80 thema's voor iedereen die aan marketing doet*. Utrecht: Het Spectrum.
- LVKK (2017) *Huis van het dorp*. Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen. Gevonden op 14 juni op: https://www.lvkk.nl/fileadmin/wie_zijn_we_publicaties/Huis_van_het_dorp.pdf
- Lane, M. (2007) *The visitor journey: the new road to success*. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 10 (3), pp. 248-254.
- Leenders, C. (2010) *Sustainable City Marketing? Collaborate!* (scriptie). Tilburg: Universiteit van Tilburg

Ministerie van Binnenlandse Zaken, 2015. Leefbarometer 2.0: Instrumentontwikkeling. *Ministerie van Binnenlandse Zaken*. Gevonden op 26 april op: <https://doc.leefbaarometer.nl/resources/Leefbaarometer%202.0%20Instrumentontwikkeling%20CONCEPT.pdf>

Ministerie van Binnenlandse Zaken, 2018. Leefbaarheid in Nederland 2018. *Ministerie van Binnenlandse Zaken*. Gevonden op 26 april op: <https://leefbaarometer.nl/resources/Leefbaarheid%20in%20Nederland%202018.pdf>

Ministerie van Binnenlandse Zaken, 2021. Wat is leefbaarheid. Gevonden op 26 april op: <https://www.leefbaarometer.nl/page/help>

Positieve gezondheid | Loketgezondleven.nl. (z.d.). Loketgezondleven. <https://www.loketgezondleven.nl/gezondheidsthema/positieve-gezondheid>

Tisdell, Cl. (2013). Overview of tourism economics. 10.1142/9789814327084_0001.

Vliet van, M., van der Zanden, S., & Huber, M. ONTWIKKELING VAN DE 'MIJN POSITIEVE GEZONDHEID' JONGERENTOOL. Gevonden op: https://www.fnozorgvoorkansen.nl/wp-content/uploads/2020/05/Rapport_MPG_jongerentool_finaal190416.pdf

Querl, B., Swart, K., (2014) Wat maakt een stad aantrekkelijk voor bezoekers? *NRIT Magazine: Toeristisch Image onderzoek 2014* https://www.nritmedia.nl/file/NRIT_Magazine_2014_2_StedenMonitor.pdf

6. Verantwoordingsverklaring

Verantwoordelijkheidsverklaring voor het vak *Business Research & Consulting*.

Door studenten ingeschreven aan de faculteit Economie en Bedrijfskunde van de Rijksuniversiteit Groningen, aangehecht aan het portfolio van van het vak *Business Research & Consulting*.

Hierbij verklaren wij, als auteurs van de bijgevoegde documenten of delen daarvan waarvoor wij verantwoordelijk zijn, hierna “portfolio” genoemd, dat wij alle gebruikte materialen uit referenties naar behoren hebben vermeld.

Wij begrijpen wat plagiaat inhoudt en welke consequenties er vanuit de Rijksuniversiteit van Groningen kunnen worden opgelegd aan studenten indien zij zich schuldig hebben gemaakt aan plagiaat.

Plagiaat en externe hulp:

Wij verifiëren dat dit document geen geplagieerd materiaal bevat en dat we geen externe hulp hebben ontvangen van ongeautoriseerde bronnen:

- Alle citaten uit andere werken zijn op een correcte manier naar verwezen in dit portfolio door middel van aanhalingstekens of ingesprongen alinea's;
- Alle parafrazen en samenvattingen van materiaal uit andere werken zijn op de juiste manier ingekaderd en/of verwezen;
- In onze bibliografie zijn alle werken waaruit we ideeën hebben overgenomen of geraadpleegd, opgenomen en op passende wijze naar verwezen (APA 6e editie);
- We verifiëren dat dit ons eigen werk is en dat we geen oneerlijke hulp hebben ontvangen van derden, inclusief ongeoorloofde samenwerking, bij de totstandkoming hiervan.

Wij concluderen dat dit portfolio (of een onderdeel hiervan) niet eerder is ingediend bij de FEB of een andere faculteit of onderwijsinstelling.

Wij concluderen dat dit de verantwoordelijkheid is van elke lid van de groep en dat daarnaast elk lid van de groep een eerlijke en gelijke bijdrage heeft geleverd aan de ontwikkeling van dit portfolio.

7. Bijlagen

Bijlage 1: Gemiddelde enquête per stelling

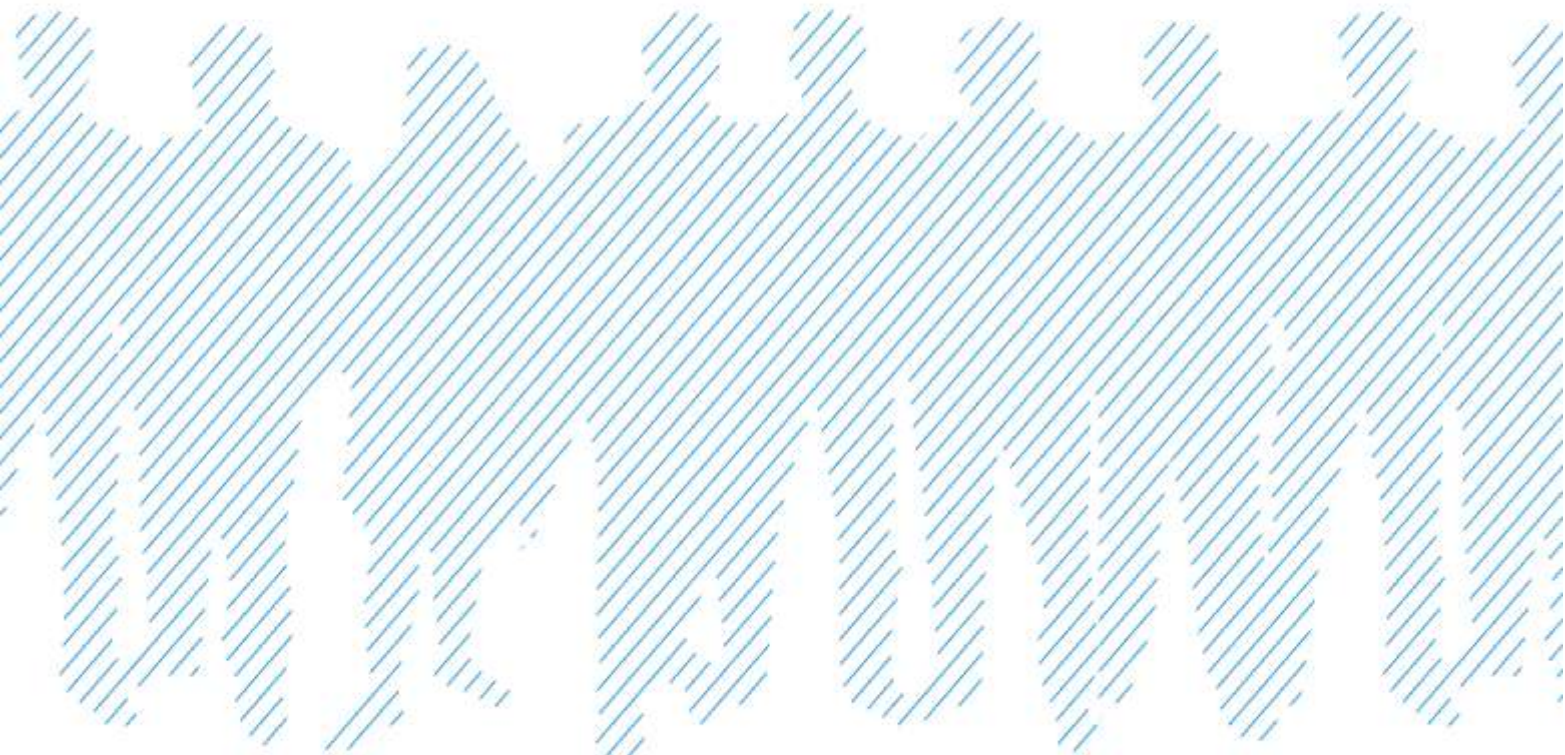
	N	Mean
Beantwoord de volgende stellingen over de woonsituatie in Zoutkamp: - Ik vind dat er voldoende woonfaciliteiten (verschillende soorten woningen, kavels voor bouw) zijn in Zoutkamp	155	1,94
Beantwoord de volgende stellingen over de woonsituatie in Zoutkamp: - Ik vind dat er meer woningen gebouwd moeten worden in Zoutkamp.	155	4,37
Beantwoord de volgende stellingen over de woonsituatie in Zoutkamp: - Ik vind dat er meer sociale huurwoningen moeten worden gebouwd in Zoutkamp.	155	3,64
Beantwoord de volgende stellingen over de woonsituatie in Zoutkamp: - Ik vind dat er meer woningen in de vrije sector moeten worden gebouwd in Zoutkamp.	155	3,99
Beantwoord de volgende stellingen over de woonsituatie in Zoutkamp: - Ik vind dat de gemeente zich meer moet inzetten voor nieuwe woningen in Zoutkamp.	155	4,35
De volgende vragen gaan over de leefbaarheid binnen Zoutkamp - Ik mis een dorps huis of andere ontmoetingsplek in Zoutkamp	150	3,34
De volgende vragen gaan over de leefbaarheid binnen Zoutkamp - Ik vind dat de gemeente het Hogeland een dorps huis in Zoutkamp moet subsidiëren	150	3,45
De volgende vragen gaan over de leefbaarheid binnen Zoutkamp - Ik vind dat er genoeg voorzieningen zijn in Zoutkamp	150	3,05
De volgende vragen gaan over de leefbaarheid binnen Zoutkamp - Ik voel mij veilig in Zoutkamp	150	4,28
De volgende vragen gaan over de leefbaarheid binnen Zoutkamp - Ik voel me verbonden met de rest van de buurt	150	4,12
De volgende vragen gaan over de leefbaarheid binnen Zoutkamp - Ik vind dat er voldoende groen in de buurt is	150	3,77
De volgende vragen gaan over de leefbaarheid binnen Zoutkamp - Ik ben tevreden over waar ik woon en met wie	150	4,27
De volgende vragen gaan over de leefbaarheid binnen Zoutkamp - Ik voel mij veilig in Zoutkamp	150	4,25
De volgende vragen gaan over de leefbaarheid binnen Zoutkamp - Ik heb het idee dat ik mijzelf kan zijn binnen Zoutkamp	150	4,16

De volgende vragen gaan over de leefbaarheid binnen Zoutkamp - Ik heb goed contact met de mensen bij mij in de buurt	150	4,20
Voldoet de omgeving aan uw wensen en eisen? Indien u "nee" invult, wat kan er nog verbeterd worden? - Selected Choice	150	1,33
De volgende vragen behandelen alle aspecten omtrent het thema 'Gezondheid' - Ik vind dat Zoutkamp een bejaardentehuis moet krijgen	145	3,52
De volgende vragen behandelen alle aspecten omtrent het thema 'Gezondheid' - Ik voel mij lichamelijk fit	145	4,08
De volgende vragen behandelen alle aspecten omtrent het thema 'Gezondheid' - Ik vind dat Zoutkamp meer faciliteiten nodig heeft om mij lichamelijk fit te houden/maken	145	3,29
De volgende vragen behandelen alle aspecten omtrent het thema 'Gezondheid' - Ik heb controle over mijn eigen leven	145	4,32
De volgende vragen behandelen alle aspecten omtrent het thema 'Gezondheid' - Ik voel mij op mijn plaats binnen Zoutkamp	145	4,23
De volgende vragen behandelen alle aspecten omtrent het thema 'Gezondheid' - Ik heb een zinvol leven	145	4,36
De volgende vragen behandelen alle aspecten omtrent het thema 'Gezondheid' - Ik vind dat Zoutkamp mij toekomst biedt	145	3,74
De volgende vragen behandelen alle aspecten omtrent het thema 'Gezondheid' - Ik weet hoe ik mijn gezondheid kan verzorgen	145	4,23
De volgende vragen behandelen alle aspecten omtrent het thema 'Gezondheid' - Ik vind dat Zoutkamp meer moet doen om gezond leven te stimuleren	145	3,17
De volgende stellingen gaan over het thema 'Toerisme' - Ik vind toerisme belangrijk voor Zoutkamp	137	4,54
De volgende stellingen gaan over het thema 'Toerisme' - Ik zou graag meer toerisme willen zien in Zoutkamp	137	3,69
De volgende stellingen gaan over het thema 'Toerisme' - Ik heb last van het toerisme in Zoutkamp	137	2,15
De volgende stellingen gaan over het thema 'Toerisme' - Ik denk dat toerisme goed is voor de lokale Economie	137	4,56
Ik denk dat toeristen om deze reden naar Zoutkamp komen: - Selected Choice	137	3,04
Geef uw mening over de volgende uitspraak: "Zoutkamp moet een toeristisch kerndorp worden binnen de gemeente Het Hogeland"	137	4,14

De volgende stellingen gaan over het thema 'Toerisme' - Ik vind toerisme belangrijk voor Zoutkamp	12	4,33
De volgende stellingen gaan over het thema 'Toerisme' - Ik zou graag meer toerisme willen zien in Zoutkamp	12	4,00
De volgende stellingen gaan over het thema 'Toerisme' - Ik heb last van het toerisme in Zoutkamp	12	1,67
De volgende stellingen gaan over het thema 'Toerisme' - Ik denk dat toerisme goed is voor de lokale Economie	12	4,42
Geef uw mening over de volgende uitspraak: "Zoutkamp moet een toeristisch kerndorp worden binnen de gemeente Het Hogeland"	12	4,08
Beantwoord de volgende stellingen - Als ondernemer ben ik tevreden met de markt die Zoutkamp te bieden heeft	12	3,25
Beantwoord de volgende stellingen - Ik heb genoeg klanten in en om Zoutkamp	12	3,00
Beantwoord de volgende stellingen - Ik vind dat er vanuit de overheid voldoende support is voor mijn bedrijf	12	2,33
Beantwoord de volgende stellingen - Toerisme is belangrijk voor mijn bedrijf	12	3,58
Beantwoord de volgende stellingen - Ik ben tevreden met de internetkwaliteit en -snelheid in Zoutkamp	12	2,75
Beantwoord de volgende stellingen - Ik zie de lokale ondernemingen als een goede plek om toeristische informatie te verstrekken	12	3,92
Beantwoord de volgende stellingen - Zoutkamp heeft voldoende aantrekkingskracht om hier te blijven werken	12	3,75
Beantwoord de volgende stellingen - Als ik wil kan mijn bedrijf groeien/uitbreiden in Zoutkamp	12	3,00
Beantwoord de volgende stellingen - Ik vind dat mijn werk goed te bereiken is	4	4,00
Beantwoord de volgende stellingen - Ik vind Zoutkamp een leuke omgeving om te werken	4	4,25
Wat is uw reisgezelschap? - Selected Choice	27	2,33
Hoe lang verblijft u in Zoutkamp?	27	3,22
Beantwoord de volgende vragen - Ik vind dat er genoeg toeristische informatie is te vinden over Zoutkamp	27	3,19

Beantwoord de volgende vragen - Ik zou graag willen dat er een toeristisch informatiepunt (VVV) te vinden is in Zoutkamp	27	3,41
Hoeveel sterren zou u Zoutkamp op toeristisch en recreatief vlak geven? - Toeristisch	19	3,42
Hoeveel sterren zou u Zoutkamp op toeristisch en recreatief vlak geven? - Recreatief	19	3,32

1



This advice report is the result of your participation in the Student Consultancy project of the Faculty of Economics and Business of the University of Groningen. We want to thank you very much for offering our students the opportunity to do up valuable practical experience during their academic training!

Would you like to join more initiatives that link students to the world of business? Please have a look at our website: www.rug.nl/feb-for-business
We will gladly cooperate with you again in the future.